

Ontwerpresolutie over trage toepassing EG-drinkwaterrichtlijn in de lidstaten

Om tot een geïntegreerd milieubeleid te kunnen komen is samenwerking tussen de landen noodzakelijk. Men denke hierbij bijvoorbeeld aan de Rijnproblematiek en het Tsjernobyl-incident.

De EG zou hierin een belangrijke rol kunnen vervullen. In heel wat dringende kwesties wordt er echter versnipperd gediscussieerd en zeer traag tot actie overgegaan. De commissie Milieubeheer, Volksgezondheid en Consumentenbescherming van het Europese Parlement is zich hier, naar eigen zeggen, van bewust. Zij wijst echter ook op

ATTY M. VAN DIJK-
LOOIJAAARD
Rijks Instituut voor
Volksgezondheid en
Milieuhygiëne

een gebrek aan bereidwilligheid van de lidstaten om snel en effectief de EG-besluiten uit te voeren. Deze commissie heeft nu een ontwerpresolutie (met toelichting) over lood in drinkwater opgesteld, die ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan het Europees Parlement (document A2-206/87). De titel 'lood in drinkwater' geeft een enigszins verkeerd beeld, aangezien ook andere onderwerpen ter sprake komen in deze resolutie. Een blikvanger dus. In de toelichting bij de resolutie vraagt de commissie zich af of de toepassing van de EG-drinkwaterrichtlijn (nr. 80/778/EG van de Raad), ruim 7 jaar na de uitvaardiging ervan, doeltreffend is. Zij komt tot een voor de commissie teleurstellend antwoord. De bepalingen van de richtlijn werden bij de meeste lidstaten pas met een vertraging van 2 tot 4 jaar in hun wetgeving opgenomen. Ook de toepassing van de richtlijn was in veel gevallen niet conform de inhoud ervan. Vele lidstaten hebben zich niet aan de termijn van 5 jaar gehouden waarbinnen het drinkwater aan de in de richtlijn genoemde verplichtingen met betrekking tot maximaal toelaatbare concentraties moet voldoen. Er lopen procedures wegens overtredingen tegen België, Denemarken, Frankrijk, Italië, Ierland en het Verenigd Koninkrijk. De lidstaten verlenen in eigen land vaak ontheffingen op grond van artikel 9 en 10 van de richtlijn, alhoewel van uitzonderlijke weers- of geologische omstandigheden geen sprake is. Over het Verenigd Koninkrijk wordt gemeld dat dit land een verzoek heeft ingediend voor een extra termijn om te kunnen voldoen aan de in de richtlijn genoemde bepalingen. Het gaat hierbij met name om het loodprobleem. Termijnen van 10 en 4 jaar worden gevraagd voor particuliere watervoorzieningssystemen respectievelijk alle leidingnetten die lood bevatten. Er zijn echter geen duidelijke

aanwijzingen dat er noodzakelijke kredieten voor verbetering van de waterkwaliteit beschikbaar worden gesteld.

Opvallend is dat de commissie in haar toelichting en in de resolutie steeds spreekt over vervanging van de loden leidingen voor het oplossen van het loodprobleem en de mogelijkheid van centrale deelontharding om de maximaal toelaatbare concentratie van 50 µg/l niet te overschrijden niet noemt. Het Nederlandse overheidsstandpunt en de ervaringen bij de Nederlandse waterleidingbedrijven zijn dus blijkbaar nog niet tot de commissie doorgedrongen.

Een andere tekortkoming van de richtlijn is volgens de commissie het feit dat de lidstaten de EG niet behoeven te rapporteren over de controle van de implementatie van de richtlijn. Er zijn wel regelmatig bijeenkomsten met vertegenwoordigers van de lidstaten, maar de afwijkingen van de richtlijn worden door hen vaak gerechtvaardigd of verdoezeld.

De opgestelde resolutie zou een antwoord moeten zijn op onder andere de hierboven gesignaleerde problemen.

Een aantal punten uit deze resolutie staan hieronder beknopt weergegeven.

Het Europese Parlement:

- stelt vast dat vele lidstaten de bepalingen van de richtlijn te buiten gaan, door ontheffingen te verlenen die niet door geologische of weersomstandigheden worden veroorzaakt, maar door vervuiling van het milieu, door de waterbehandeling en door de distributie;
- bevestigt dat loodopname gevaren voor de gezondheid oplevert en beklemtoont dat in gebieden waar sprake is van een verhoging van de lood-grenswaarde in drinkwater de nodige maatregelen moeten worden genomen;
- verzoekt de lidstaten met spoed geldmiddelen ter beschikking te stellen voor het vervangen van loden leidingen;
- wenst dat het Verenigd Koninkrijk zich zo spoedig mogelijk aan de richtlijn houdt (zeer recent heeft de regering van dit land overigens de uitspraak gedaan om zich integraal aan de richtlijn te zullen houden);
- is van oordeel dat de afwijkingen die de richtlijn de lidstaten toestaat twijfels doen rijzen over het effect van de richtlijn; deze afwijkingen moeten opnieuw worden bezien en zodanig worden veranderd dat de speelruimte voor de lidstaten wordt beperkt;
- wijst erop dat ieder verzoek voor een afwijking van de richtlijn op grond van artikel 20 ('in uitzonderlijke gevallen' en 'voor geografisch afgebakende bevolkingsgroepen') vergezeld moet gaan van een actieprogramma met tijdschema ter verbetering van de kwaliteit van het water;
- verlangt regelmatige controle van het drinkwater op radio-actieve belasting;

- wijst erop dat de afwijkingen van de richtlijn voornamelijk het gevolg zijn van ontoereikende investeringsprogramma's op nationaal niveau en bij de waterleidingsector;
- wijst op de noodzaak van snel optreden van de Commissie en minder tijdrovende procedures;
- verzoekt om oprichting van een korps EG-inspecteurs.

De algehele conclusie van de ervaringen met de EG-drinkwaterrichtlijn moet derhalve zijn, dat de normstelling strikt en eenduidig moet zijn om vertragingen en ontduikingen in de toepassing te voorkomen.

Een versterking van de controlerende rol van de Commissie van de EG zou tot meer bureaucratie kunnen leiden. De controle van de naleving van de in de wetgeving opgenomen richtlijn zou wellicht beter door de afzonderlijke lidstaten kunnen geschieden, mits de overheid echter strikte en eenduidige criteria vaststelt voor de controle van de naleving van de wet.

Nederland veroorzaakt na een wat trage start (de implementatie van de richtlijn in onze wetgeving was 2 jaar vertraagd), weinig problemen voor de Commissie. De nationale wetgeving is vrijwel conform de richtlijn. In enkele gevallen zijn de normwaarden voor parameters zelfs lager dan de in de Richtlijn genoemde maximaal toelaatbare concentraties.

Het is nu een taak voor de overheid en de waterleidingsector om te zorgen dat de drinkwaterkwaliteit aan de normen blijft voldoen. Op langere termijn zal de waterleidingsector er uiteraard naar streven om niet alleen te voldoen aan de door de EG-richtlijn voorgeschreven maximaal toelaatbare concentratie, maar aan het richtniveau.

Onkruid steeds ongevoeliger voor bestrijdingsmiddelen

Niet alleen insecten en schimmels, maar ook onkruiden worden steeds ongevoeliger voor bestrijdingsmiddelen. In Nederland zijn al acht onkruiden ongevoelig voor bepaalde bestrijdingsmiddelen; in Europa is dat aantal gestegen tot meer dan dertig. De ongevoelige onkruidsoorten komen vooral voor in de fruitteelt en boomkwekerij. Dit blijkt uit onderzoek door het Centrum voor Agrobiologisch Onderzoek (CABO) in Wageningen.

Volgens het CABO ontstaat het probleem doordat een gewas telkens met dezelfde bestrijdingsmiddelen wordt behandeld. Daardoor vormen onkruiden een resistentie tegen dat gif. Het CABO probeert momenteel door middel van onderzoek een overzicht te krijgen van het werkelijk aantal onkruidsoorten dat resistent is tegen bepaalde